

Dachau – Miejsce Pamięci KZ

Historia

Obóz koncentracyjny w Dachau utworzony został na polecenie Heinricha Himmlera już w marcu 1933 r. w celu odizolowania niemieckich przeciwników politycznych reżimu narodowo-socjalistycznego. Po powołaniu jego komendanta, Theodora Eicke, na stanowisko Głównego Inspektora Obozów Koncentracyjnych, sprawującego nadzór nad wszystkimi obozami, obóz w Dachau w krótkim czasie stał się wzorem dla innych obozów koncentracyjnych. Również późniejsi komendanci obozów tutaj właśnie rozpoczynali swoje „kariery”. Najbardziej znanym z nich był Rudolf Höss, późniejszy komendant *Auschwitz*.

Po wybuchu wojny do Dachau zaczęto zwozić mężczyzn ze wszystkich krajów okupowanych. Wśród ponad 40 400 więźniów największą grupę narodowościową w obozie macierzystym [Stammlager] stanowili Polacy. W sumie w Dachau i jego 160 podobozach [m.in. w Mühldorf i Überlingen] przebywało ponad 206 tys. osób. W KZ Dachau licznych więźniów wykorzystywano do eksperymentów medycznych. W sumie zarejestrowano **31 591** zmarłych. Rzeczywista liczba zgonów jest jednak o wiele wyższa, bowiem wiele ofiar – jak np. radzieccy jeńcy wojenni – nie było rejestrowanych przez prowadzoną przez SS administrację obozową. Po wojnie w byłym obozie Amerykanie internowali ok.10 tys. nazistowskich zbrodniarzy wojennych, których poddali procesowi tzw. denazyfikacji. Jednocześnie we wrześniu 1945 r. rozpoczęli oni w ramach serii procesów – tzw. Dachauer Prozesse – prawne dochodzenie, dotyczące zbrodni popełnionych zarówno w samym Dachau, jak i w innych obozach. Wraz z końcem procesu denazyfikacji obóz internowania został opróżniony i od 1948 r. służył jako obóz dla uciekinierów.

Wskazówka: Inspektorat Obozów Koncentracyjnych [Die Inspektion der Konzentrationslager] znajdował się w Oranienburgu k. Berlina, bezpośrednio przy KZ Sachsenhausen.

Christoph Kreutzmüller

Pamięć

Miejsce Pamięci KZ Dachau powstało w 1965 r. Jednocześnie większość baraków rozebrano, uznając je za rudery, nie nadające się do dalszego użytkowania [obydwa stojące dzisiaj na terenie b. obozu baraki są rekonstrukcją]. Zachowały się jednak wszystkie inne budynki obozowe. Niedawno stała ekspozycja została zmodyfikowana. Po raz pierwszy także udostępniono publiczności niektóre budynki obozowe, np. tzw. bunkier [byłe więzienie specjalne]. Wystawa informuje o historii obozu oraz o

losie różnych grup lub pojedynczych więźniów. W archiwum znajduje się – obok relacji naocznych świadków – rejestr więźniów, który zawiera dane o ponad 90 procent uwięzionych. Do korzystania z archiwum i znajdującej się przy nim biblioteki wymagane jest uprzednie zgłoszenie. Orowadzanie oferowane jest w różnych językach, również w języku polskim. Odbywają się tu jednodniowe seminaria na temat historii obozu koncentracyjnego, robót przymusowych i propagandy nazistowskiej. Poza tym oferta obejmuje dni studyjne, które umożliwiają pogłębianie wiedzy w oryginalnym miejscu wydarzeń.

Christoph Kreutzmüller

Informacje praktyczne

Dachau – Miejsce Pamięci KZ

Zorganizowane orowadzania dla turystów indywidualnych od wtorku do niedzieli oraz w dni wolne: godzina 12.00. (niemiecki) 11.00 bądź 13.00 (angielski) czas: 2,5 godziny bilety: 3 euro Seminaria oferuje także: Jugendgästehaus Dachau tel. +49 813 161 770

KZ Gedenkstätte Dachau Alte Römerstraße 75, 85221 Dachau

tel. +49 8131 66 99 70

<http://www.kz-gedenkstaette-dachau.de>

e-mail : bildung@kz-gedenkstaette-dachau.de

Czynne: codziennie: 9:00-17:00

Wstęp wolny; orowadzanie: 70 €.